

Etický kodex pracovníků
Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v. v. i.

Úvodní část

Etický kodex má za cíl sumarizovat základní etická pravidla vědecké a výzkumné práce, z nichž vyplývají požadavky na zaměstnance ÚŽFG AV ČR, na jejich aktivity v zaměstnání i mimo ně. Vybraná pravidla jsou založena na všeobecně platných morálních zásadách a specifikována pro vědeckou práci, postgraduální výchovu i pro kvalitní mezilidské vztahy na pracovišti. S tím souvisí i požadavky na základní etické normy chování, které by mělo být nediskriminační, transparentní a otevřené, stimulující tvořivou a dělnou atmosféru.

Vzdělání, výzkum a inovace jsou základními pilíři rozvoje současné společnosti. Důvěra ve vědu je založena na důvěře v poctivost výzkumných pracovníků při získávání nových výsledků. Výsledky i jejich výklad si může ověřit vědecká obec, ne však veřejnost, které jsou nové poznatky především určeny. Aby věda zůstala hodnověrná, je nezbytné, aby se výzkumní pracovníci ve své práci řídili základními mravními principy, zejména poctivostí a čestností. Etický kodex shrnuje v bodech I. – VII. rámcové zásady dobrého chování ve vědě a podporuje tak upevňování žádoucích mravních standardů v akademickém výzkumu.

Při vypracování tohoto kodexu se vycházelo z následujících materiálů:

- stávající *Evropská charta pro výzkumné pracovníky, 2005/251/ES, Úřední věstník Evropské unie ze dne 22. března 2005;*
- aktualizovaná verze *Etického kodexu výzkumných pracovníků Akademie věd České republiky z ledna 2012.*
- *zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ze dne 29. května 1992*
- *vyhlášky č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat v platném znění, ze dne 4. prosince 2012*
- *směrnice Evropského parlamentu 2010/63/EU y o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely ze dne 22. září 2010*
- *doporučení komise EU 2007/526/ES týkající se pokynů pro umístění zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely ze dne 18. června 2007*
- *zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ze dne 25. února 2014*

I.
Hlavní zásady

Výzkumný pracovník:

- a) se ve své práci řídí základními lidskými mravními principy a zásadami uvedenými v tomto kodexu;
- b) dodržuje zákony a právní předpisy, jakož i vnitřní předpisy a pravidla ústavu a

- nepřipustí, aby došlo ke střetu zájmu vyplývajícího z jeho postavení na pracovišti
- c) věnuje se prováděnému výzkumu s plným pracovním i osobním nasazením. Úhrn jeho smluvních pracovních úvazků zpravidla nepřekročí 1,5násobek pracovního úvazku;
 - d) vyžaduje od svých spolupracovníků chování, které je v souladu s těmito zásadami;
 - e) neobhájí a nekryje chování, které je v rozporu se zásadami uvedenými v tomto kodexu, a to ani poukazováním na nutnou poslušnost či loajalitu;
 - f) považuje vědu a výzkum za integrální součást kultury a základ inovací a hájí je proti jejich možnému zpochybňování;
 - g) vystupuje proti neetickému a nevhodnému užití vědeckých poznatků;
 - h) rozšiřuje a prohlubuje své znalosti a usiluje o zlepšení svých odborných schopností;
 - i) zachovává kritický postoj k vlastním poznatkům a výsledkům i k výsledkům svých spolupracovníků a je přístupný diskusi a věcným argumentům;
 - j) obhájí svobodu vědeckého myšlení, vyjadřování, výměny názorů a informací;
 - k) odmítá užívání nevědeckých přístupů a rasistických, náboženských, nacionalistických a politických hledisek ve vědě;
 - l) dodržuje principy nestrannosti a nezávislosti na ideologických a politických tlacích a na zájmech nátlakových skupin;
 - m) uznává a sám ve vědecké obci šíří zásady spolehlivé, důvěryhodné vědecké práce a odmítá jakoukoli vědeckou nepoctivost a porušení zásad uvedených v tomto kodexu;
 - n) neváhá oznámit příslušným autoritám prohrašky proti etice ve vědecko-výzkumné práci, pokud o nich má vědomost.

II.

Zásady výzkumné práce

Výzkumný pracovník:

- a) zaměřuje svůj výzkum na rozšíření hranic vědeckého poznání a dbá, aby jeho prakticky využitelné výsledky sloužily ku prospěchu společnosti;
- b) provádí výzkum tak, aby neohrozil společnost, životní prostředí či kulturní hodnoty;
- c) při získávání, výběru a hodnocení dat vychází z obecných zásad (čl. I) při respektování specifiky své disciplíny;
- d) je otevřený týmové spolupráci; prohlubuje své odborné znalosti a dovednosti; svou práci dává k dispozici akademické obci